

04.08.2016/38-1

667 VE 668 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERLE KAPATILAN İŞYERLERİ İLE İLGİLİ SOSYAL GÜVENLİK KURUMU TARAFINDAN 2016/16 SAYILI GENELGE YAYIMLANMIŞTIR.

ÖZET : 667 ve 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerle Kapatılan İşyerleri İle İlgili olarak işyerlerinin 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılması, işten ayrılış bildirgesi işlemleri, aylık prim ve hizmet belgesi yönünden yapılacak işlemler, işe giriş bildirgesi yönünden yapılacak işlemler, kapatılan tüzel kişiliklerin ortaklarının sigortalılıkları yapılacak işlemler ve asgari işçilik uygulaması yönünden yapılacak işlemler 2016/16 sayılı Genelge ile açıklanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 2016/16 sayılı Genelge'de belirtilen hususlar aşağıdaki şekildedir:

1- İşyerlerinin 5510 Sayılı Kanun Kapsamından Çıkarılması

5510 sayılı Kanununun 100 üncü maddesi kapsamında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı çalıştıran işverenler, işyeri tescili yaptırdıktan sonra Kurum ile imzaladıkları e-bildirge sözleşmesi gereğince kendilerine verilen e-bildirge şifresi ile işe giriş bildirgesi, aylık prim ve hizmet belgesi, işten ayrılış bildirgesi, çalışılmadığına dair bildirim girişi, iş kazası meslek hastalığı bildirim formunu internet üzerinden Kuruma vermektedirler.

Buna göre, 5510 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince sigortalı çalıştırması nedeniyle işveren durumunda olan 667 sayılı KHK'da sayılan 2351

04.08.2016/38-2

kurum ve kuruluş 23/7/2016 tarihinden, 668 sayılı KHK'da sayılan 131 kurum ve kuruluş ise 27/7/2016 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanun kapsamında çıkarılacaktır.

667 ve 668 sayılı KHK'lar ekindeki listelerde yer alan kurum ve kuruluşların işyerleri numaraları ünitelerce tespit edilerek "..... sayılı KHK nedeniyle işyerinin kapatılması" seçeneği kullanılarak kanun kapsamında çıkış işlemi yapılacaktır.

Ünitelerce kamu kurum ve kuruluşlarından kapatılan işyerleri ile ilgili alınan yazılar 667 ve 668 sayılı KHK'daki listelerde karşılaştırılarak işlem yapılacaktır.

KHK'larda bulunmayan işyerleri ile valiliklerin olağanüstü hal birimlerince kapatılmasına karar verilen işyerleri hakkında valilikçe bildirilen tarih itibariyle işyerleri kanun kapsamında çıkarılacaktır. Ünitelere işyerleri hakkında yapılan ihbar ve şikayetler valiliklere gönderilerek sonucuna göre işlem yapılacaktır. KHK'ların ekindeki listelerde yer almakla birlikte sigortalı çalıştırmadığı anlaşılan işyerleri ünitelerce belirlenerek sigortalı çalıştırılmadığı hususu tutanak altına alınacaktır.

2- İşten Ayrılış Bildirgesi İşlemleri

2.1- Kapatılan işyerlerinden işten ayrılışı yapılacak sigortalılar

667 sayılı KHK'da sayılan işyerlerinde 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışan sigortalıların işyerlerinin kapatılması nedeniyle iş akitleri 23/7/2016 tarihinden itibaren fesh edilmiş

04.08.2016/38-3

sayılacağından işten ayrılış tarihi 23/7/2016, 668 sayılı KHK'da sayılan işyerlerinde çalışan sigortalılar için işten ayrılış tarihi 27/7/2016 olarak dikkate alınacaktır.

Bu sigortalıların işten ayrılış bildirgesi ünitelerce re'sen düzenlenecek olup işten ayrılış nedeni olarak "36- OHAL/KHK" kodu kullanılacaktır. Ünitelerce sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesinde, sigortalının işten ayrıldığı ay ve bir önceki aya ait prime esas kazancın bildirmede bulunması gerekmekte olup prime esas kazancın bulunmadığı durumlarda, "0" gün ve "0" kazanç girilerek bildirme düzenlenecek eksik gün nedeni olarak "10- Genel hayatı etkileyen olaylar" kodu kullanılacaktır.

İşyerinin KHK'lar kapsamında kapatılması nedeniyle sadece bu işyerlerinden işten çıkan sigortalılarla sınırlı olmak üzere re'sen düzenlenecek işten ayrılış bildirgesi düzenleme nedeni olarak "OHAL/KHK" kodu kullanılacaktır.

2.2- Gözaltı ve tutukluluk nedeniyle iş akitlerine son verilen sigortalılar

667 ve 668 KHK'lar kapsamında işyerleri içinde olmamakla birlikte milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirildiği için gözaltına alınan veya tutuklanan sigortalıların işten çıkış nedeni 4857 sayılı Kanununun 17 nci, 25 inci ve 26 ncı madde hükümleri kapsamında işverence belirlenecektir.

İşverenin gözaltına alınan veya tutuklanan sigortalıların görevden uzaklaştırılmış oldukları dönemde hizmet akitlerinin askıda olduğu dikkate

04.08.2016/38-4

alınarak ücret ödememesi halinde sigortalıların soruşturma tamamlanıp görevlerine son verinceye/iş akitleri fesh edilinceye kadar geçen süre için işten ayrılış bildirisinde sigortalının işten ayrılışı ay ve önceki aya ait hizmetleri “0” gün ve “0” kazanç olarak, eksik gün nedeni ise “4- Gözaltına alınma”, “5- Tutukluluk” olarak bildirilecektir.

3- Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi Yönünden

667 sayılı KHK ile 23/7/2016 tarihinde kapatılan işyerlerinde çalışan sigortalıların 2016 yılı Haziran ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin (eksik gün nedeni rapor, kısmi istihdam, puantaj, ücretsiz izin vb. ile çalışılmadığına dair bildirim girişi hariç) 30 gün, 2016 yılı Temmuz ayı 23 gün, 668 sayılı KHK ile 27/7/2016 kapatılan işyerlerinde çalışanların aylık prim ve hizmet belgesi 2016 yılı Haziran ayı için 30 gün, 2016 Temmuz ayına ait 27 gün olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Buna göre;

- İşyerlerinin kapatıldığı 23/7/2016 ve 27/7/2016 tarihleri itibariyle işverenlerce e-bildirge şifresi kullanılarak yapılan bildirimler Kurumca geçerli sayılacaktır.

- İşveren ya da yetkili kişi tarafından 2016 yılı Temmuz ayı aylık prim ve hizmet belgesi girişlerinin (iş kazası meslek hastalığı bildirim formu, çalışılmadığına dair bildirim girişi) yapılabilmesi için e-bildirge şifrelerinin 24/8/2016 tarihine kadar açık kalması sağlanacaktır.

04.08.2016/38-5

- İşveren ya da yetki verdiği kişinin gözüaltına alınmış ya da tutuklanmış olması halinde işverenin bu hususu belgelemesi koşuluyla işyerlerinin kapatıldığı tarihlere kadar verilmesi gereken belgeler kağıt ortamında verilebilecektir.

3.1- Sigortalıların hizmet kayıtlarının oluşturulması

2016 yılı Haziran ve Temmuz ayı aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş olup bu aylarda hizmet bildirmeyen sigortalıların 23/7/2016 tarihinden itibaren 3 ay içinde müracaatları halinde sigortalının önceki aylarda da bu işyerinde çalışıp çalışmadığı, ücret bordrosu ya da ücretin banka aracılığı ödenmesi nedeniyle banka ekstresi bulunması halinde aylık prim ve hizmet belgesi re'sen düzenlenecektir.

3 aylık süreden sonra Kuruma intikal eden talepler hakkında Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işlem yapılacaktır.

3.2- Gözüaltına alınan ya da tutuklanan sigortalıların prime esas kazanç bildirimi

667 ve 668 KHK'lar kapsamında işyerleri içinde olmamakla birlikte milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirildiği için gözüaltına alınan veya tutuklanan sigortalıların görevden uzaklaştırılmış oldukları dönemde hizmet akitlerinin askıda olduğu dikkate alınarak işverence ücret ödemesi yapılmaması halinde soruşturma tamamlanıp görevlerine son verilinceye veya göreve başlatılacakları tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgeleri "0" gün ve "0" kazanç olarak, eksik gün nedeni ise gözüaltına alınanlar

04.08.2016/38-6

için “4- Gözaltına alınma”, tutuklananlar için “5- Tutukluluk”, işten uzaklaştırılanlar için “13-Diğer” olarak bildirilecektir.

İşverence sigortalıya ücret ödenmesi durumunda ise aylık prim ve hizmet belgelerinin gün ve kazançlı olarak bildirilmesi, bu bağlamda ödenen ücretinin tam ücret değil ücretinin 1/2’si ve 2/3’ü oranında olması durumunda; ödenen ücretinin, 30 günlük sigorta primine prime esas kazancın aylık alt sınırının üzerinde olması halinde 30 gün ve ödenen prime esas kazanç tutarı üzerinden, 30 günlük prime esas kazancın alt sınırının altında olması halinde alt sınırın altında kalan tutara ilişkin işçi ve işveren prime esas kazancının tamamının işverence ödenmesi suretiyle 30 gün ve aylık prime esas kazanç alt sınırı üzerinden Kurumumuza bildirimde bulunulması gerekmektedir.

Bu kişilerin soruşturma neticesinde görevlerine başlatılması durumunda açıkta kaldıkları süre için kendilerine ayrıca ücret ödenmesi halinde, bu defa ilişkin oldukları aylara istinaden verilecek geriye dönük aylık prim ve hizmet belgelerinin günsüz ve sadece prime esas kazanç tutarını içerecek şekilde düzenlenmesi, ayrıca söz konusu belgelerin geç verilmesi sonucunda, sigortalıların göreve başlatılmasının belgelenmesi dolayısıyla göreve başlatılmasına konusundaki yazının ilgili kurumun evrak kayıtlarına girdiği tarihi takip eden ayın 23’üne kadar belgelerin verilmesi koşuluyla, bu belgeler nedeniyle idari para cezası uygulanmaması gerekmektedir.

4- İşe Giriş Bildirgesi Yönünden

04.08.2016/38-7

667 sayılı KHK'da sayılan işyerleri 23/7/2016 tarihinde, 668 sayılı KHK'da sayılan işyerleri 27/7/2016 tarihinde kapatıldığından bu tarihlerden sonra bu işyerlerinden geriye yönelik verilen işe giriş bildirgesi alınmayacaktır.

Mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları ile diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma denetim raporları hakkında önceden olduğu gibi işlem yapılmaya devam edilecektir.

23/7/2016 ve 27/7/2016 tarihinden önceki sürelerle ait işe giriş bildirgesinin işveren, yetkili kişi tarafından verilmesi ya da sigortalıların bu tarihten önce bu işyerlerinde çalıştıklarını beyan etmeleri halinde işverenden gerekli bilgi ve belgelerin temini istenecek, sigortalıların 23/7/2016 tarihinden itibaren 3 ay içinde müracaatları halinde 2016 yılı Mayıs ve Haziran ayında da bu işyerlerinde çalışıp çalışmadıkları ve ücret bordrosu ya da ücretin banka aracılığıyla ödenmesi nedeniyle banka ekstresi bulunması halinde işe giriş bildirgesi işleme alınacak, işe giriş bildirgesi işverence verilmemişse aylık prim ve hizmet belgesi ile birlikte re'sen düzenlenecektir.

3 aylık süreden sonra Kuruma intikal eden talepler hakkında Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işlem yapılacaktır.

5- Kapatılan Tüzel Kişiliklerin Ortaklarının Sigortalılıkları

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların sigortalılık başlangıcı ve sonlandırılması, Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddelerine istinaden yapılmakta olup, söz konusu maddeler gereğince kapatılan işyerleri sahiplerinden;

04.08.2016/38-8

- Kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Vergi Dairelerince”,
- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları ile sermaye şirketlerinden limited şirket ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketin komandite ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Ticaret Sicil Müdürlüklerince”,
- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkarlar siciline kayıtlı olanların sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Sicil Müdürlüklerince”,
- Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “İlgili İl ve İlçe Mülki İdare Amirliklerince”,
- 6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Türkiye Jokey Kulübünce”,

Yapılmakta olup, bu kurum ve kuruluşlardan, bildirim yükümlülüğü bulunan bu kurum ve kuruluşların, sigortalıların sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildiriminin Kurumumuza intikal etmesi halinde, kurum ve kuruluşlarca terk işlemlerinin yapıldığı tarih itibariyle (4/b) kapsamındaki sigortalılıkları sonlandırılacaktır.

İşyerleri, 667 ve 668 sayılı KHK’lar kapsamında kapatılmış işverenlerden (4/b) kapsamında sigortalılığı bulunanların işyerlerinin kapatıldığına ilişkin bilgilerin Kurumumuzca tespit edilmesi halinde, bildirim yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlarca gerekli sonlandırma işlemleri yapılmak üzere, ilgili kurumlar bilgilendirilecek olup, ilgili kurumlarca sonlandırma işlemlerinin

04.08.2016/38-9

yapılması sonucunda (4/b) kapsamındaki sigortalılıkları bildirim yükümlüsü kurum ve kuruluşlardan gelen bilgilere göre sonlandırılacaktır.

6-Asgari İşçilik Uygulaması Yönünden Yapılacak İşlemler

667 ve 668 sayılı KHK'lar ile kapatılan kurum ve kuruluşların ve bunlara bağlı iktisadi işletmelerin ve teşekküllerinin yukarıda da belirtildiği üzere, malvarlığının bedelsiz olarak Hazineye devredilmesi nedeniyle Kurum alacaklarının kapatılan tüzel kişiliklerden ve teşekküllerden tahsil edilmesi imkanı ortadan kalkmıştır.

Bu bakımdan KHK'lar kapsamında kapatılan özel sağlık kurum ve kuruluşlarının, özel öğretim kurum ve kuruluşları ile öğrenci yurtları ve pansiyonlarının, vakıf ve dernekler ile bunların iktisadi işletmelerinin, vakıf yüksek öğretim kurumlarının, sendika, federasyon ve konfederasyonların, özel radyo ve televizyon kuruluşlarının, gazete, dergi ile yayınevi ve dağıtım kanallarının ihale konusu/ özel nitelikteki inşaat işlerinin tespitinin yapılarak ihale kapsamında yaptıkları her türlü ihale konusu işlerin ve özel nitelikteki inşaat işlerinin 15/7/2016 tarihi itibarıyla ile 5510 sayılı Kanununun 85 inci maddesi gereğince gerekli araştırma işleminin yapılarak anılan işlerden dolayı fark işçilik tutarlarının saptanması durumunda söz konusu fark işçilik tutarlarının KHK'ler gereğince ihale konusu işlerden dolayı hakedişten ve teminattan bugün için alınması mümkün bulunmadığından anılan fark işçilik tutarlarının tüzel kişilik yöneticileri, yetkilileri ve kanuni temsilcileri ve teşekkülü idare edenler ile limited şirket statüsünde olanların ortaklarından tahsili yoluna gidilmesi gerekmektedir.

04.08.2016/38-10

7- Kurum Alacaklarının Takip Ve Tahsil Edilmesi

667 ve 668 sayılı KHK'lar kapsamında kapatılan kurum ve kuruluşların 6183 sayılı Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen prim ve prime ilişkin borçlarının tahsili hususunda 29/7/2016 tarihli ve 4184525 sayılı Genel Yazı da açıklanan esaslara göre işlem yapılacaktır.

8- Tereddüt Edilen Hususlar

Genelgede belirtilen hususlar dışında ünitelerce tereddüt oluşması halinde, tereddüt edilen husus hakkında ilgili Genel Müdürlükten yazılı görüş istenecektir. 667 ve 668 sayılı KHK'lar dışında, işyerlerinin kapatılmasını içeren yeni KHK'ların yayımlanması halinde bu Genelgede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

